

Politik Bilim

“Hep Aranızda Olacağım”

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

*“Bencileyin düşünenler izimden yürüyeceklerse eğer,
ben hep aranızda olacağım. O zaman ölüm nedir ki!”*

Frédéric Joliot-Curie

Başlık, Güney Gönenç'in üçüncü basımı yapılan kitabının adı. Güney Hoca bu güzel kitabında, **Frédéric Joliot-Curie**'nin yaşam öyküsünü anlatıyor. Hoca'nın anlatımıyla, *“Frédéric Joliot-Curie yüzyulumuzun en büyük fizikçilerinden biridir, nötron ve pozitronun bulunmasında önemli katkıları olmuş, yapay radyoaktifliği ve zincirleme tepkileşimi bularak, eşi Iréne'le birlikte, adını bilim tarihinin altın sayfalarına yazmıştır.”* Iréne, bilim tarihinin yine unutulmaz adlarından **Pierre Curie** ve **Marie Curie**'nin kızlarıdır. Pierre ve Marie Curie 1903 Nobel Fizik Ödülü'nü almışlardır. Marie Curie, 1911 Nobel Kimya Ödülü'nü de kazanmıştır. Öyküsü anlatılan Frédéric Joliot, Marie Curie'nin asistanıdır. Marie Curie'nin aynı zamanda asistanı da olan kızı Iréne Curie'yle tanışıp yaşamlarını birleştirmeleri; daha sonra, Iréne'le birlikte, bilim dünyasında **Joliot-Curie'ler** olarak tanınmalarını ve 1935 Nobel Kimya Ödülü'nü almalarını sağlayan ortak araştırmaları bu asistanlık süreciyle başlar.

Güney Hoca, kitabında, Frédéric Joliot-Curie'nin parlak bilim yaşamını anlatırken, onun buluşlarını açıklayabilmek ve bilim dünyasının dışından olanlarımıza da bunları anlatabilmek amacıyla, *“atom yapısı, elektron, proton ve nötron ile radyoaktiflik, yapay radyoaktiflik, çekirdek bölünmesi ve atom enerjisi konularında temel bilgileri”* de verir. Kitapta anlatılan, yalnızca Frédéric Joliot-Curie'nin bilim yaşamı değildir. Onu hepimizin gözünde, örnek bir bilim adamı, *“yüce bir insan”* yapan, yaşamını bilime olduğu kadar, bilimin insanlık yararına kullanılmasına, özgürlüğe, yurduna ve barışa da adanmış olmasındandır. Güney Hoca, o heyecan verici, sıcak üslûbuyla Frédéric Joliot-Curie'nin toplumsal mücadelesini, barış mücadelesini de bize anlatır. En iyisi sözü Hoca'ya bırakmak:

“...Joliot-Curie Nazi işgalinin acı dolu günlerini yaşamış, Nazilere karşı [Fransız] Direniş hareketine yalnızca katılmakla kalmamış, direniş örgütü Ulusal Cephe'nin genel başkanlığını, bu tehlikeli, sorumluluk isteyen, ama onurlu görevi son Nazi ülkeden temizleninceye kadar yiğitçe sürdürmüştür. Onu, savaş sonrasının yanmış, yıkılmış Fransa'sında nükleer enerji alanında kaybedilen değerli yılları aşma yolundaki insanüstü çabanın içinde görürüz. Ne var ki onun bu çabaları, bu kez de, soğuk savaşın dalgalarıyla karşı karşıya kalacaktır...”

Joliot-Curie soğuk savaş yıllarının adı hâfızalardan silinmeyecek bir barış savaşçısıdır. *“Dünya Barış Hareketi'nin kuruluşuna öncülük etmiş, dokuz yıl Dünya barış Konseyi'nin genel başkanlığını yürütmüştür. Barış Hareketi'nin kuruluş ve gelişme yılları, Joliot-Curie'nin yaşamıyla iç içedir...”*

Aslında Güney Hoca'nın kitabının da ilginç bir öyküsü vardır. Kitabın ilk basımı, bundan 25 yıl önce, 1983'te, *“ülkenin çok koyu karanlık içinde olduğu bir dönemde”* Bilim ve Sanat dergisini çıkarıncı yapılmıştır. O dönemde Barış Derneği'nin başkan ve yöneticileri tutukludurlar. Öyküyü Güney Hoca'dan dinleyelim:

“[Barış Derneği'nin tutuklu yöneticilerinden] biri, bu kitabın yazılmasında önemli katkısı olan sevgili kardeşim Haluk Tosun [o da bir bilim adamıdır], bir tutukevinden öbürüne 'sevk' konumundaymış, şöyle anlatıyor durumu: 'Ellerim arkadan kelepçeli, beton zeminde oturmuş, sol yanımda yorganım, torbam, sevk cemesinin gelmesini bekliyorum... Bir er gelen postayı

*karşı duvarın dibine yığıldı. Rastlantı olacak, en üstte senden gelen kitap paketi... Adım gibi eminim, içinde **Hep Aranızda Olacağım** var. Uzanıp almam olanaksız... İyi yüzlü bir er nişanladım, kardeş şu üstteki paketi hele bir aç, içindekini getir, bana göster, dedim.'...*

Evet, 1980'li yılların karanlığında, içerideki Barışçılar için bu kitap, Frédéric Joliot-Curie'nin yaşam öyküsünden öte, bir büyük barış savaşçısının, Güney Hoca'nın eliyle yıllar öncesinden gönderdiği bir dayanışma mesajıydı da: "*Bencileyin düşünenler izimden yürüyeceklerse eğer, **ben hep aranızda olacağım. O zaman ölüm nedir ki!***"

CBT. 27 Haziran 2008